

T.C.
DANIŞTAY
Dördüncü Daire

Esas No : 2014/3676

Karar No : 2016/4376

Anahtar Kelimeler : İş Güvencesi Tazminatı, İkale, İş Akdi

Özeti : İş akdi sözleşme ile sona erdirilen davacıya ödenen iş güvencesi tazminatından vergi kesintisi yapılamayacağı hakkında.

Temyiz Eden : Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı

Karşı Taraf : ...

Vekili : Av. ...

İstemin Özeti : Davacının iş akdinin işverenle aralarında düzenlenen protokol ile sona erdirilmesi nedeniyle iş güvencesi tazminatı adı altında ödenen tutar üzerinden kesilen gelir vergisinin iadesi istemiyle yapılan şikayet başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır. İstanbul 5. Vergi Mahkemesinin 26/12/2013 gün ve E:2013/2099, K:2013/3025 sayılı kararıyla; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. maddesine göre, ücret ve ücret sayılan ödemelerin çalışanın işverene bağlılığı ve hizmet karşılığı sağlanan para ve para ile temsil edilebilen ödemeler olduğu ve ancak ücret veya ücret niteliği taşıyan ödemelerden tevkifat yapılacağı, dava konusu kesintinin ait olduğu tazminat, davacının çalıştığı şirketin işçi azaltma yoluna gitmesi sonucu iş akdinin fesh edilmesi nedeniyle yasal bir zorunluluk olmaksızın davacıya işsiz kalması sebebiyle yardım amaçlı yapılan bir ödeme olduğundan ücret sayılan ödemelerin ortak özelliğini taşıdığından bahsedilemeyeceğinden, yapılan kesintide açık bir vergilendirme hatası olduğundan tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir. Kararın, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi Ayfer Kahraman'ın Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, temyize konu mahkeme kararının bozulmasını sağlayacak nitelikte bulunmadığından temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Dördüncü Dairesince işin gereği görüldü: İdare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı halinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar, usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden, temyiz isteminin reddi ile Vergi Mahkemesinin kararının onanmasına, temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen onbeş (15) gün içerisinde Danıştay'da kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 13/12/2016 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY

Davacının iş akdinin işverenle aralarında düzenlenen protokol ile sona erdirilmesi nedeniyle iş güvencesi tazminatı adı altında ödenen 72.566,05 TL üzerinden kesilen gelir vergisinin iadesi istemiyle yapılan şikayet başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın kabulüne ilişkin Mahkeme kararı temyiz edilmektedir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde gerçek kişilerin gelirlerinin gelir vergisine tabi olduğu, gelirin bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarı olarak belirlendiği; 2. maddesinde gelire giren kazanç ve iratların ticari kazançları, zirai kazançlar, ücretler, serbest meslek kazançları, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları ve diğer kazanç ve iratlar olarak tatad edildiği; 25. maddesinin 1. bendinde; ölüm, sakatlık hastalık (Değişik ibare:16/062009-5904 S.K./1.madde) ve işsizlik sebepleriyle (işe başlatmama tazminatı dahil) verilen tazminat ve yapılan yardımların gelir vergisinden müstesna olduğu açıklanmıştır.

Aynı Kanununun 61. maddesinde, ücretin, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olduğu; ikinci fıkrasında, ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olmasının veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartıyla kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği, 94. maddesinin 1. fıkrasının 1. bendinde de, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61. maddede

yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104. maddelere göre tevkifat yapılacağı öngörülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre çalışanlara tazminat adı altında yapılan ödemelerin ücret olduğu, yapılan ödemenin gelir vergisinden müstesna olması için ise 4857 sayılı İş Kanunu'nda tanımlanan tazminatlardan olması veya mahkeme kararına dayalı işe iade edilmeme tazminatı olması gerektiği açık olarak görülmektedir.

Dava konusu olayda davacı işçi ile işveren arasında yapılan protokole göre ödenmesine karar verilen tazminatın hizmet sözleşmesi kapsamında ödendiği, bu niteliği ile yapılan ödemenin hizmet sözleşmesi kapsamında işverence işçiye ödenen ve Kanun'un 61 inci maddesinde bahsi geçen tazminat niteliğinde olduğu, ödenen tazminatın işe başlatmama tazminatı olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla söz konusu ödemenin ücret kabul edilmesi suretiyle kesilen gelir vergisinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu nedenle, davalı idarenin temyiz istemi kabul edilerek Mahkeme kararının bozulması gerektiği görüşü ile karara katılmıyorum.

T.C.

DANIŞTAY

Dördüncü Daire

Esas No : 2016/7903

Karar No : 2016/5093

Anahtar Kelimeler : Düzeltme – Şikayet Başvurusu,
Mükellefiyet Tesisi,
Vergi Hatası, Hukuki İhtilaf

Özeti : Hukuki yoruma dayalı olan ve ilgili mevzuat hükümlerinin yorumlanmasını gerektiren dava konusu özel usulsüzlük cezasına yönelik talebin, Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen vergi hataları kapsamında yer almadığı hakkında.

Temyiz Eden Taraflar : 1) Gelir İdaresi Başkanlığı
2) Karakeçililer Sosyal Yardım Kalkınma ve Kültür Derneği
Vekili : Av. ...

İstem Özet: Davacı tarafından, 2009 ila 2014 yıllarına ilişkin olarak Ba-Bs formlarının süresinde verilmemesi nedeniyle kesilen özel usulsüzlük cezaları ile vergi mükellefiyetinin 7.6.2012 tarihi itibarıyla